

16 COLUMN MARIKE KUPERUS

DOE MAAR EEN BEROEP

Het viel me ineens op toen ik weer een kleine beroepsvereniging aan de lijn had. De situatie is altijd vergelijkbaar. Er zijn drie, vier of vijf bevroegen bestuursleden, mensen die voorbij de grenzen van hun eigen beroepspraktijk kijken. Ze zijn doordrongen van de meerwaarde van hun vak voor de samenleving. Dat kan van alles zijn en bijna altijd hebben ze mij binnen de kortste keren doordrongen van de onmisbare relevantie van deze expertise. Dat ik dat me dat nooit eerder heb gerealiseerd...

Plus: ze komen om in het werk. Het bestuur raakt vermald tussen professionele ambities en beschikbare middelen en mogelijkheden. Ze houden 26 verenigingsborden in de lucht en hebben ook nog een gewone werkkring van een respectabel aantal uren. Hóe de vraag precies geformuleerd wordt verschilt. Soms is het: hoe krijgen we de leden actief? Soms: hoe kunnen we onze bestuurlijke belasting binnen de perken houden? Of: hoe verdelen we het werk beter? Of: hoe houden we meer focus?

In de kern komt het neer op een gat tussen de (over)actieve en betrokken bestuursleden en de soms meer, soms minder tevreden, maar in ieder geval niet zo actieve leden, die de vereniging verzamelt. Overigens zijn dat meestal bepaald geen onverschillige ongeïnteresseerde mensen.

Zo'n vakgebied heeft 400-800-1000 beroepsgenoten. Hardwerkende mensen die op een jaarlijks congres met passie over hun vak praten, maar hun handen vol hebben aan eigen baan en gezin. Kortom, het gewone leven. Het functioneren van de beroepsvereniging is zowel een vanzelfsprekende voorziening (dat het bestaat) als een belastende luxe (dat het tijd en geld kost). Werkgevers bepleiten 'lifelong learning', en oog voor kwaliteit. Soms vergoeden ze de contributie, maar de tijd om de verenigingsdynamiek te laten draaien is toch vrijwel altijd 'eigen tijd'.

Mijn indruk is dat, door de steeds krappere tijdschema's en efficiëntere organisaties, de ruimte voor activiteiten buiten de eigen organisatie binnen werktijd bijna helemaal is weggedrukt. Misschien kun je nog wel in het kader van opleiding naar een door de beroepsvereniging georganiseerde cursus, maar diezelfde cursus of nieuwe kwaliteitsstandaarden ontwikkelen, dat kan niet in werktijd.

Voor het profileren van een vak, de erkenning, is een beroepsvereniging cruciaal. Doordat alle logopedisten verzameld zijn, weten u en ik dat we een logopedist kunnen zoeken voor onze slissende kleuter. En toen ik een dierbaar erfstuk wilde laten opknappen, wist ik dat ik daarvoor onder de 'r' van restaurateur moest zoeken. Het hebben van een beroepsvereniging geeft beroepsidentiteit, beroepseer. Het hebben van een baan is leuk, een beroep is, vraagt en geeft meer!

Wij gaan de komende periode met die besturen nadenken over hoe je de brug slaat tussen al die harde werkers in drukke banen en hun beroepseer. De ervaring is dat als je de snaar van het beroep echt raakt, de passie en de tijd ook vrijkomen. Niet primair voor vergaderen, wel voor het delen van deskundigheid, voor het maken van lesprogramma's, een methodiekenbank, een discussie over de ethische dilemma's. Met een baan verdien je je inkomen, een beroep geeft je zin en identiteit, en daarmee geluk. Mee gaan doen in een vereniging die zin geeft en geluk brengt, is een stuk aantrekkelijker dan reageren op de oproep 'wie wordt onze penningmeester?'

O ja... Al het vorenstaande geldt onverminderd voor verenigingsprofessionals en hun eigen DNA. ←

Marike Kuperus

Maat en adviseur bij Kuperus & Co, voor vereniging en achterbanorganisatie